

Besluit van (...) houdende regels betreffende de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties (Besluit digitale toegankelijkheid overheid)

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 2017, nr. .../CZW/SB;

Gelet op Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties (PbEU 2016, L 327) en artikel 89 van de Grondwet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 2018, nr. No.W0...);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 2018 nr.BZK/CZW/SB;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 (begripsbepalingen)

In dit besluit wordt verstaan onder:

content: het geheel aan informatie dat een instantie via een website of mobiele applicatie wil overbrengen, waaronder tekst, downloadbare documenten en formulieren;

stukken uit erfgoedcollecties: in particulier bezit of overheidsbezit zijnde goederen die van historisch, artistiek, archeologisch, esthetisch, wetenschappelijk of technisch belang zijn en deel uitmaken van verzamelingen die worden bewaard door culturele instellingen, zoals bibliotheken, archieven en musea;

mobiele applicatie (app): toepassingsprogramma voor mobiele apparaten, zoals een smartphone of tablet;

overheidsinstantie: bestuursorganen, organen, personen en colleges als bedoeld in artikel 1:1, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht en rechtspersonen met een wettelijke taak als bedoeld in artikel 1.1 van de Comptabiliteitswet 2016;

richtlijn (EU) 2016/2102: richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties (PbEU 2016, L 327);

standaard EN 301 549: verzameling van technische eisen, waaronder de WCAG 2.0 richtlijnen, toe te passen bij bouw en beheer van websites en mobiele applicaties, die content toegankelijk maken voor mensen met een functiebeperking;

toegankelijk: waarneembaar, bedienbaar, begrijpelijk en robuust;

website: verzameling samenhangende webpagina's met content, zoals tekst, afbeeldingen of video's.

Artikel 2 (reikwijdte)

1. Dit besluit is niet van toepassing op websites en mobiele applicaties van publieke omroepen;
2. Dit besluit is niet van toepassing op de volgende content van websites en mobiele applicaties:
 - a. kantoorbestandsformaten die zijn gepubliceerd voor 23 september 2018, tenzij dergelijke content nodig is voor administratieve processen met betrekking tot de door de betrokken overheidsinstantie vervulde taken die nog lopen op de datum waarop aan dit besluit uitvoering moet zijn gegeven;
 - b. vooraf opgenomen, op tijd gebaseerde media die zijn gepubliceerd voor 23 september 2020;
 - c. live uitgezonden, op tijd gebaseerde media;
 - d. onlinekaarten en onlinekarteringsdiensten, mits essentiële informatie op navigatiekaarten op een toegankelijke, digitale wijze wordt verstrekt;
 - e. van derden afkomstige content die niet door de betrokken overheidsinstantie wordt gefinancierd of ontwikkeld en evenmin onder haar verantwoordelijkheid valt;
 - f. reproducties van stukken uit erfgoedcollecties die niet volledig toegankelijk kunnen worden gemaakt om redenen van bewaring, authenticiteit of het ontbreken van geautomatiseerde en kostenefficiënte oplossingen om toegankelijkheid te bewerkstelligen;
 - g. content die enkel beschikbaar is voor een gesloten gebruikersgroep en die is gepubliceerd voor 23 september 2019, tot de betreffende website ingrijpend wordt herzien;
 - h. content van websites en mobiele applicaties die als archieven kunnen worden aangemerkt.

HOOFDSTUK 2. TOEGANKELIJKHEID

Artikel 3 (toepassing)

1. Overheidsinstanties maken hun websites en mobiele applicaties toegankelijk door toepassing van standaard EN 301 549. Een wijziging of vervanging van deze standaard volgens de procedure van artikel 6, eerste, tweede of vierde lid, van Richtlijn (EU) 2016/2102 gaat voor de toepassing van dit besluit gelden met ingang van de dag waarop aan de betrokken wijziging uitvoering moet zijn gegeven.
2. Een overheidsinstantie kan afzien van toepassing van het in het eerste lid gestelde, indien en voor zover dit een onevenredige last met zich mee brengt.
3. Bij de beoordeling of sprake is van een onevenredige last, houdt de overheidsinstantie rekening met de relevante omstandigheden, waaronder:
 - a. de aard, omvang en financiële middelen van de betrokken overheidsinstantie, en
 - b. de geraamde kosten en baten voor de betrokken overheidsinstantie in verhouding tot de geraamde voordelen voor personen met een beperking, rekening houdend met de frequentie en de duur van het gebruik van de website of mobiele applicatie.
4. Een overheidsinstantie, die van mening is dat sprake is van een onevenredige last, maakt in de in artikel 4 bedoelde toegankelijkheidsverklaring kenbaar welke eisen het betreft en biedt toegankelijke alternatieven.

Artikel 4 (toegankelijkheidsverklaring)

Overheidsinstanties publiceren op hun website, volgens het daartoe door Onze Minister vastgestelde model, een actuele verklaring over de conformiteit van hun websites en mobiele applicaties met dit besluit.

HOOFDSTUK 3. TOEZICHT EN RAPPORTAGE

Artikel 5

1. Onze Minister draagt zorg voor monitoring en rapportage inzake de naleving van dit besluit.
2. De methodiek ten behoeve van de in het eerste lid bedoelde taak omvat in ieder geval de volgende elementen:
 - a. de frequentie van onderzoek naar de mate waarin websites en mobile applicaties van overheidsinstanties toegankelijk zijn;
 - b. het nemen van steekproeven en het doen van testen;
 - c. de aanwezigheid en de inhoud van de in artikel 4 bedoelde verklaring bij overheidsinstanties;
 - d. de wijze waarop naleving of niet-naleving van toegankelijkheid kan worden aangetoond;
 - e. het verstrekken van informatie aan overheidsinstanties bij geconstateerde tekortkomingen.
3. De in het tweede lid bedoelde methodiek is gebaseerd op de methodiek die is vastgesteld volgens de procedure van artikel 8, tweede lid, van Richtlijn (EU) 2016/2102 en gaat voor de toepassing van dit besluit gelden met ingang van de dag waarop aan het hanteren van de methodiek uitvoering moet zijn gegeven.
4. Onze Minister rapporteert volgens de regels en procedure van artikel 8, vierde tot en met zesde lid, en artikel 9 van Richtlijn (EU) 2016/2102.

HOOFDSTUK 4. SLOTBEPALINGEN

Artikel 6 (inwerkingtreding en gefaseerde toepassing)

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.
2. Dit besluit is van toepassing met ingang van:
 - 23 september 2019, voor websites die zijn gepubliceerd vanaf 23 september 2018;
 - 23 september 2020, voor websites die zijn gepubliceerd voor 23 september 2018;
 - 23 juni 2021, voor mobiele applicaties.

Artikel 7

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit digitale toegankelijkheid overheid.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen deel

1. Aanleiding

Mensen met een beperking en ouderen ervaren op digitaal gebied belemmeringen om op gelijke basis aan het maatschappelijke leven deel te nemen. Dit klemmt temeer door toegenomen digitalisering van overheidsdienstverlening. Richtlijn (EU) 2016/2102 (hierna: de toegankelijkheidsrichtlijn) voorziet, in aansluiting op internationale en meer algemene Europese regelgeving inzake mensen met een handicap, in voorschriften ter waarborging van toegankelijkheid van websites en mobiele applicaties (*apps*) van overheidsinstanties. Het onderhavige besluit dient ertoe deze richtlijn om te zetten in bindende nationale regelgeving.

Op dit moment is in Nederland de betrokken materie neergelegd in beleidsregels. Concreet gaat het om standaard EN 301 549, welke is opgenomen op de pas-toe-of-leg-uit-lijst ('PTOLU') met open standaarden van het Forum Standaardisatie. Ter zake geldt een inherente afwijkingsbevoegdheid, die ingevolge de toegankelijkheidsrichtlijn (in beginsel) niet langer mogelijk is. Vanwege de Europese context moet sprake zijn van implementatie in een nationaal juridisch bindend instrument. In de voorgenomen Wet generieke digitale Infrastructuur (WGDI) zal, mede met het oog op de onderhavige richtlijn, een grondslag worden opgenomen voor de aanwijzing van standaarden bij algemene maatregel van bestuur (artikel 2 WGDI). Aangezien niet zeker is of de WGDI na afloop van de implementatietermijn van de toegankelijkheidsrichtlijn in werking is getreden, is de grondslag voor dit besluit – tijdelijk – gevonden in artikel 89 Grondwet. Aan de voorwaarden voor het kunnen vaststellen van een zelfstandige amvb (zie: Aanwijzingen voor de regelgeving nr 21) is voldaan, aangezien dit besluit geen burgers belastende regels bevat en het bij inwerkingtreding van de WGDI op de grondslag in die wet zal worden gebaseerd.

2. Betekenis en reikwijdte

Het onderhavige besluit richt zich tot overheidsinstanties in de zin van het voorgenomen artikel 2 van de WGDI; zij moeten zorgen dat hun websites en *apps* toegankelijk zijn voor personen met een beperking (zie de toelichting bij artikel 1). Niet beslagen worden de publieke omroep, ngo's en specifieke, in artikel 2 van het besluit genoemde content, zoals reproducties van stukken uit erfgoedcollecties..

Uitgezonderd zijn voorts overheidsinstanties voorzover sprake is van een, door henzelf te beoordelen en te verantwoorden, onevenredige belasting (proportionaliteitstoets, artikel 3 van het besluit). De sectoren vervoer, energie, gas, water en post vallen buiten de werkingssfeer van het besluit. Zie voorts de toelichting op artikel 1 van dit besluit.

Het besluit heeft tot gevolg dat personen met een functionele of cognitieve beperking betere toegang krijgen tot digitale informatie en diensten van de betrokken overheidsorganisaties. Onder toegankelijkheid wordt verstaan dat websites en *apps* waarneembaar, bedienbaar, begrijpelijk en robuust moeten zijn. Deze vier elementen zijn 'vertaald' naar EN 301 549, de door de standaardiseringsorganisaties ETSI, CEN en CENELEC ontwikkelde (functionele en meetbare) toegankelijkheidseisen voor ICT-

producten en –diensten in Europa (2015-04). Deze EN-standaard is door de Europese Commissie omarmd in die zin, dat overheidswebsites en *apps* die er aan voldoen, vermoed worden toegankelijk te zijn. Het betreft een standaard met een groot draagvlak, die in de lidstaten van de EU reeds breed wordt toegepast. De EN-standaard is toepasselijk in afwachting van door de Commissie geïnitieerde voorstellen. Het kan hierbij gaan om geharmoniseerde normen als bedoeld in artikel 2, punt 1, onder c van de zogeheten normalisatieverordening, (zie ook artikel 6, eerste lid, toegankelijkheidsrichtlijn) of om verfijning/actualisering als bedoeld in artikel 6, tweede en vierde lid van de toegankelijkheidsrichtlijn. Gelet op verwachte toekomstige wijzigingen is in artikel 3, eerste lid, van het besluit een dynamische verwijzing opgenomen. Van een dergelijke wijziging zal, uit een oogpunt van kenbaarheid en rechtszekerheid, melding worden gemaakt in de Staatscourant alsmede via www.digitotoegankelijk.nl.

Dit besluit voorziet er in, dat overheidsinstanties bij inkoop, bouw en beheer van hun websites en *apps* zorgen voor toepassing van standaard EN 301 549. Hiermee wordt de toegankelijkheid van content voor mensen met een beperking, zoals slechtzienden en slechthorenden, en daarmee ook digitale toegankelijkheid voor ouderen en gebruikers in het algemeen, gewaarborgd. Deze standaard behelst een verzameling van technische eisen en specificaties, waaronder *Web Content Accessibility Guidelines* (WCAG 2.0, tevens ISO/IEC-standaard 40500:2012). Concreet gaat het hierbij om (voorschriften inzake) onder meer tekstalternatieven (o.a. symbolen, afbeeldingen), ondertiteling, geluid, video, lay out, kleur, contrast, verwerkingstijd en navigatie.

3. Impact en uitvoerbaarheid

De toepassing van standaard EN 301 549 betekent voor overheidsinstanties dat hun ICT-systemen en werkprocessen mogelijk aanpassing behoeven. Bouw, testwerk, audits, training en dergelijke vergen extra werk en kosten. Met name van belang is hoe bij de inkoop de kwaliteitszorg is ingericht; door vroeg in het proces, dus bij initialisatie, aanbesteding en gunning, reeds rekening te houden met de EN-standaard hoeft er niet achteraf aan voldaan te worden. Afhankelijk van de stand van de kwaliteitszorg bij een overheidsorganisatie, opdrachtgeverschap en planning, zal meer of minder sprake zijn van extra lasten/kosten. De impact van dit besluit is dus niet eenduidig te kwantificeren, aangezien die per organisatie zal verschillen. Van belang zijn zaken als: is sprake van een bestaande website die vervangen moet worden of van een nieuw te bouwen website (is goedkoper), aard en omvang van de content, kan de content door de organisatie zelf toegankelijk worden gemaakt of wordt dit uitbesteed, wordt reeds in de bouwfase en het redactieproces steeds getoetst op toegankelijkheid (*'plan-do-check-act'*).

Doordat de betreffende (open) standaard voor het overgrote deel in lijn is met het huidige beleid, de huidige uitvoeringspraktijk en het organisatorische werkingsgebied ter zake – de standaard staat al jaren op de 'PTOLU'lijst en ook het digitaal publiceren van een toegankelijkheidsverklaring is staand beleid – zullen de gevolgen en benodigde aanpassingen voor overheidsorganisaties naar verwachting beperkt zijn. Nieuw is de toepasselijkheid ter zake van *apps* en de content van (nieuwe) intranetten.

De invoeringstermijnen van het besluit zijn dusdanig, dat tijdig voorbereidingen kunnen worden getroffen (zie hierna onder 4) en veelal aangesloten kan worden bij de reguliere investeringscyclus. De bouwkosten van een website volgens EN 301 549 zijn niet hoger dan bouwen volgens 'oudere' standaarden; bovendien zijn de beheerkosten lager als gevolg van minder complexiteit, eenvoudiger onderhoud en de mogelijkheid om content te hergebruiken.

Er is onder overheidsinstanties breed draagvlak voor toepassing.

4. Invoering

Hoewel de formele implementatietermijn van de toegankelijkheidsrichtlijn verstrijkt op 23 september 2018, is daadwerkelijke toepassing pas op een later tijdstip vereist. Overheidsinstanties moeten het in het besluit bepaalde met ingang van 23 september 2019 toepassen voor *nieuwe* websites (dat wil zeggen: gepubliceerd vanaf 23 september 2018), met ingang van 23 september 2020 voor *bestaande* websites (dat wil zeggen: gepubliceerd voor 23 september 2018) en met ingang van 23 juni 2021 voor *apps*. Dit geeft overheidsinstanties ruim de gelegenheid zich op het onderhavige besluit voor te bereiden.

Op enkele onderdelen zullen (uitvoerings)regels door de Commissie worden vastgesteld, die bij het opstellen van dit besluit nog niet beschikbaar waren. Het betreft het model voor een door overheidsinstanties te hanteren toegankelijkheidsverklaring en de door de minister te hanteren toezichtsmethodiek en rapportagemethode. Ook bestaat de mogelijkheid dat de Commissie initiatieven neemt om standaard EN 301 549 te actualiseren of te vervangen. Op deze onderdelen bevat het besluit een dynamische verwijzing.

Uiterlijk op 23 december 2021 dient Onze Minister aan de Commissie verslag uit te brengen over de naleving van de toegankelijkheidsstandaard.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Voor de omschrijving van "overheidsinstantie" wordt in de toegankelijkheidsrichtlijn aangesloten bij het begrip "aanbestedende dienst" (artikel 2, eerste lid, punten 1 en 4). Hieronder wordt verstaan de staats-, regionale of lokale overheidsinstanties, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit één of meer van deze overheidsinstanties of één of meer van deze publiekrechtelijke instellingen. Het moet daarbij gaan om organisaties die ten doel hebben te voorzien in behoeften van algemeen belang, anders dan van industriële of commerciële aard. Kenmerkend in dit verband is of de activiteiten in hoofdzaak door de staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een andere publiekrechtelijke instelling worden gefinancierd, het beheer is onderworpen aan toezicht door de staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een andere publiekrechtelijke instelling of de leden van het bestuur, het leidinggevend of toezichthoudend orgaan voor meer dan de helft door de staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een andere publiekrechtelijke instelling zijn aangewezen. Er moet dus sprake zijn van enige

(financiële) afhankelijkheids/gezagsrelatie met de overheid. Gelet hierop vallen non-gouvernementele organisaties, die geen diensten verlenen in opdracht van overheidsinstanties, buiten de werkingssfeer van de richtlijn en dit besluit. In dit besluit is er voor gekozen om voor het begrip “overheidsinstantie” aan te sluiten bij de definitie in artikel 2 van de voorgenomen WGD, aangezien deze bepaling de nationale grondslag zal vormen voor de aanwijzing van verplicht toe te passen (open) standaarden, waaronder de toegankelijkheidsstandaard. Het gaat daarbij om bestuursorganen als bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, onder a en b, van de Algemene wet bestuursrecht, organen, personen en colleges als bedoeld in artikel 1:1, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht en rechtspersonen met een wettelijke taak als bedoeld in artikel 1.1 van de Comptabiliteitswet 2016. De aansluiting bij nationaal gehanteerde begrippen en definities komt de rechtszekerheid voor en de uitvoerbaarheid door de betrokken overheidsinstanties ten goede, waarbij niet wordt afgedaan aan het – ruime – toepassingsbereik van de richtlijn.

De overige definities in artikel 1 spreken voor zich of zijn onderwerp van bespreking bij de punten 1 en 2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Met betrekking tot de omschrijving van “erfgoedcollecties” wordt er op gewezen, dat er naast overheidsarchieven tevens particuliere archieven bestaan. Voor beide geldt, dat de collecties die zij bewaren als erfgoedcollectie in de zin van dit besluit kunnen worden aangemerkt (zie evenwel artikel 2, tweede lid, onder f en h).

Artikel 2

Lid 1

In het eerste lid wordt aangegeven dat de organisatorische werkingssfeer van het besluit zich niet uitstrekt tot publieke omroepen. Voor audiovisuele media zal in EU-verband afzonderlijke toegankelijkheidsregelgeving worden ontwikkeld, die van toepassing zal zijn op publieke en commerciële omroepen.

Lid 2

In het tweede lid wordt specifieke content van websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties uitgesloten van de werkingssfeer van het besluit, waaronder kantoorbestandsformaten (dit zijn documenten die niet primair voor gebruik op internet zijn bestemd en die in webpagina's zijn verwerkt, zoals PDF en het documentformaat van Microsoft Office) gepubliceerd voor 23 september 2018 tenzij de content nodig is voor lopende zaken, vooraf opgenomen op tijd gebaseerde media (d.w.z. audio/video) gepubliceerd voor 23 september 2020 en content van websites die enkel beschikbaar is voor een gesloten gebruikersgroep (dus niet voor het brede publiek) gepubliceerd voor 23 september 2019, tot deze ingrijpend worden herzien.

Het voorgaande betekent dat dergelijke content gepubliceerd *na* de genoemde datum *wel* onder de werkingssfeer van het besluit valt.

Voor live uitgezonden op tijd gebaseerde media, ingesloten content (i.e. van derden afkomstige bronnen, bijvoorbeeld een blog of webpagina) die niet door de betrokken overheidsinstantie wordt gefinancierd, ontwikkeld of beheerd, geldt evenmin verplichte toepasselbaarheid.

Uitgezonderd van toepassing zijn voorts reproducties van stukken uit erfgoedcollecties die niet volledig toegankelijk kunnen worden gemaakt om redenen van de

onverenigbaarheid van de toegankelijkheidseisen met de bewaring van het betrokken stuk, de authenticiteit van het stuk (bijvoorbeeld contrast) of het ontbreken van geautomatiseerde en kostenefficiënte oplossingen waarmee de extrahering en omzetting van stukken kan geschieden. Ook geldt geen verplichte toepasselijkheid voor de content van websites en *apps* die als archieven kunnen worden aangemerkt, wat betekent dat deze enkel content bevatten die niet noodzakelijk is voor actieve administratieve processen (i.e. lopende zaken) en die niet wordt bijgewerkt of aangepast na 23 september 2019.

Tot slot zijn onlinekaarten en –karteringsdiensten uitgezonderd van toepassing. Echter: kaarten voor navigatiedoeleinden moeten wel op een toegankelijke, digitale wijze worden verstrekt; hiervoor moet een toegankelijk alternatief worden geboden zoals postadressen, nabije haltes van openbaar vervoer of de namen van plaatsen of gebieden.

Artikel 3

Lid 1

Het eerste lid verplicht overheidsinstanties om hun websites en *apps* (NB: vanaf het in artikel 6 bedoelde tijdstip) toegankelijk te maken door standaard EN 301 549 toe te passen. De bepaling bevat een dynamische verwijzing, aangezien de verwachting is dat de Commissie de standaard in de toekomst nader zal uitwerken, aanvullen en/of aanpassen. Van een dergelijke wijziging zal melding worden gemaakt in de Staatscourant.

Lid 2 - 4

Overheidsinstanties hebben ingevolge het tweede lid de mogelijkheid van toepassing van standaard EN 301 549 af te zien, als dit voor hen onevenredig belastend is. Voorzien is in een beoordelingskader aan de hand waarvan een overheidsinstantie de uitzonderingsgrond “onevenredige last” kan invoeren wanneer deze van mening is dat de te verwachten voordelen van toepassing van de standaard niet in verhouding staan tot de organisatorische of financiële moeite die dat kost (proportionaliteitstoets). Dit betekent dat een brede afweging kan worden gemaakt en dat de overheidsinstantie een zekere beoordelingsruimte heeft. In het derde lid staan de elementen genoemd waarmee bij die afweging in het bijzonder rekening moet worden gehouden.

Onevenredige belasting is een bekende en bestendige formulering die in (VN-, Europese en nationale) regelgeving over gelijke behandeling wordt gebruikt. Gewezen zij op de uitvoeringswetgeving bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van de Europese Unie van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep zoals geïmplementeerd in artikel 2 van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte; op de formulering wordt uitvoerig ingegaan in de memorie van toelichting bij deze wet. Ook in de memorie van toelichting bij de wet tot uitvoering van genoemd VN-verdrag wordt op de uitzondering “onevenredige belasting” ingegaan.

Met de, in het tweede en derde lid bedoelde, uitzonderingsmogelijkheid dient zorgvuldig te worden omgegaan; het ontbreken van prioriteit, tijd of kennis bij een overheidsinstantie worden niet als legitieme redenen beschouwd voor niet-toepassing van de EN-standaard. Een overheidsinstantie, die van mening is dat sprake is van een

onevenredige last, maakt in een toegankelijkheidsverklaring (zie artikel 4) kenbaar welke eisen het betreft. Ook dient hij dan toegankelijke alternatieven te bieden, bijvoorbeeld door van een PDF-bestand ook een tekstversie aan te bieden, of door fysieke (zoals balie) ondersteuning aan te bieden in plaats van digitale dienstverlening.

Artikel 4

Overheidsorganisaties moeten op hun eigen website verantwoording afleggen over de toepassing van de toegankelijkheidsstandaard. Daarvoor wordt op dit moment een van rijkswege beschikbaar gesteld model gehanteerd dat op termijn (volgens de procedure van artikel 7, tweede lid, van de richtlijn) vervangen zal worden door een modelverklaring van de Europese Commissie; deze zal door Onze Minister (digitaal) beschikbaar worden gesteld. Met de toegankelijkheidsverklaring geven overheidsorganisaties zelf inzicht in de mate waarin zij gevorderd zijn in het toegankelijk maken van hun websites en mobiele applicaties, alsmede maken zij kenbaar in welke procedure is voorzien opdat burgers, die gehinderd worden door de ontoegankelijkheid, dit kunnen melden en kunnen verzoeken om de gewenste informatie in een andere passende vorm.

De modelverklaring omvat onder meer de volgende elementen: een toelichting over de onderdelen van de content die niet toegankelijk zijn, de redenen daarvoor en de toegankelijke alternatieven, de wijze waarop en de verwachte termijn waarbinnen de betrokken overheidsinstantie er voor zorg draagt dat wordt voldaan aan de eisen, of er een (extern opgesteld) rapport beschikbaar is met een analyse (doorlichting) van de toegankelijkheid van de betrokken website, de wijze waarop bij de betrokken overheidsinstantie melding kan worden gedaan van niet-naleving van de eisen en om nadere informatie (met name: toegankelijke alternatieven) kan worden verzocht, de termijn waarbinnen een adequaat antwoord wordt gegeven op de melding of het verzoek, een verwijzing naar de instanties waarmee contact kan worden opgenomen in geval van een onbevredigende of uitblijvende reactie op de melding of het verzoek.

Artikel 5

Dit artikel bevat een zorgplicht voor de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor monitoring en rapportage, op basis waarvan aan onder meer de Tweede Kamer, de EU en de VN inzicht kan worden verstrekt in de naleving van het besluit. Hierbij wordt een methodiek gehanteerd ter zake waarvan het tweede lid de belangrijkste elementen aangeeft. Hiertoe wordt op dit moment een instrument ontwikkeld door de Europese Commissie. Nederland is hier nauw bij betrokken en streeft in dit verband naar een effectief instrument, dat voor overheidsinstanties zo min mogelijk lasten oplevert. Doel van dit instrument is te kunnen controleren hoe de onder de werkingssfeer van dit besluit vallende overheidsinstanties zorgen voor toegankelijkheid van hun websites. Getoetst zal primair worden op aanwezigheid en inhoud van de toegankelijkheidsverklaringen (artikel 4), waardoor inzichtelijk wordt of overheidsinstanties 'in control' zijn alsmede een totaaloverzicht kan worden verkregen.

Naast het bepaalde in artikel 5 zal de (voorgenomen) WGDl de grondslag bevatten voor toezicht op de toepassing van aangewezen standaarden. Van een dergelijke aanwijzing is sprake in dit besluit. Het toezicht op de naleving door decentrale overheden van het in dit besluit bepaalde loopt via de reguliere (interbestuurlijke)

lijnen. Er wordt daarvoor dus geen (nieuwe) toezichthouder aangewezen; terzake gelden de desbetreffende bepalingen uit de Gemeentewet en de Provinciewet (Wet revitalisering generiek toezicht). Voor overheidsinstanties op het niveau van het Rijk (zoals ZBO's) voorziet de WGDI in de aanwijzing van toezichthoudende ambtenaren door de Minister die het aangaat. Deze aan te wijzen ambtenaren hanteren het hun regulier ter beschikking staande instrumentarium (interventieladder). Het ligt in de rede dat in dit - domeinspecifiek - verband planmatig te werk wordt gegaan, waarbij terzake van de websites van de betrokken overheidsorganisaties onder meer wordt ingegaan op prioriteitstelling en tijdpad.

Tot slot: ter naleving van de toegankelijkheidseisen kunnen burgers, naast gebruikmaking van de in artikel 4 genoemde procedure, tevens een beroep doen op de (nationale of gemeentelijke) Ombudsman, alsmede kunnen ze gebruik maken van de reguliere klachtenprocedures bij de desbetreffende overheidsinstantie. Ook kan, aansluitend bij hun toezichtsrol in het kader van de naleving van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, een klacht worden ingediend bij het College voor de rechten van de mens.

Artikel 6

Zoals reeds onder punt 4 is aangegeven, is sprake van gefaseerde toepasselijkheid. Overheidsinstanties moeten het in het besluit bepaalde met ingang van 23 september 2019 toepassen voor nieuwe websites (dat wil zeggen: gepubliceerd vanaf 23 september 2018) en met ingang van 23 september 2020 voor bestaande websites (dat wil zeggen: gepubliceerd voor 23 september 2018). Het moment waarop de toegankelijkheidseisen toepasselijk zijn is dus gerelateerd aan de publicatiedatum van de desbetreffende website als geheel en dus niet aan de publicatiedatum of -data van de content ervan. Voor *apps* geldt pas de toepassingsdatum van 23 juni 2021. Reden hiervoor is dat de huidige toegankelijkheidseisen onvoldoende zijn toegesneden op *apps*; de Commissie heeft aangekondigd nadere, beter toepasbare (technische) eisen te zullen uitvaardigen.

TRANSPONERINGSTABEL

	Artikel, -lid of -onderdeel richtlijn (EU) 2016/2102	Besluit digitale toegankelijkheid overheid	Bijzonderheden
	Art. 1 Toepassingsgebied, (mogelijke) uitzonderingen	Artikel 2	
	Art. 2 Minimumharmonisatie		Behoeft geen implementatie
	Art. 3 Definities	Artikel 1	
	Art. 4 Toegankelijkheidseis		Bepaling wordt geconcretiseerd via art. 6 richtlijn.
	Art. 5 Proportionaliteitseis	Artikel 3	
	Art. 6 Conformiteitsvermoeden	Artikel 3	
	Art. 7 Toegankelijkheidsverklaring	Artikel 4	
	Art. 8 Toezicht en rapportage	Artikel 5	

	Art. 9 Waarborgen naleving	-Gem.wet/Prov.wet -Artikel 15 WGDI - Zie toelichting bij art. 5	
	Artt. 10 en 11 Uitvoeringshandelingen Commissie en comitologie		Behoeft geen implementatie
	Art. 12 Omzetting en toepassing	Artikel 6	
	Art. 13 Toetsing/evaluatie Commissie		Behoeft geen implementatie